

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Tertium Incitamentum potestas quam Deus nobis contulit per
Ordinationem Ecclesiasticam. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

Quando S. Francisco Xaverio, Dei voluntate, cancer marinus crucifixum submersum in mari, aruit ad litus, postquam eum Xaverius ex canceri chelis accepit, genibus flexis per semihoram cum socio oravit in litore, procul dubio ardentissimè, & cum summâ reuerentiâ. Atqui maius est, in remotiore loco Christum positum, scilicet supra cælum supremum existentem, substantialiter collocare, & quasi adducere ad locum specierum panis & vini, ob incredibilem distantiam Corporis Christi gloriosi in cælo existentis, & à cælo nunquam abentis. Siquidem diameter conuexi solius Firmamenti, seu supremi cæli, cõrrient 80. milliones, nongenta 42. millia, quadringenta millia, & septuaginta vnum & medium. Cùm autem sub Firmamento sint adhuc septem cælestia corpora, scilicet cælum faturni, & infra illud Iouis, deinde Martis, tum solis, postea veneris, tandem Mercurij, & infimum omnium Lunæ, quod cæteris minus est, tamen diameter eius conuexi, continet miliariorum germanicorum mediocrium, seu polonicorum (cõputando vnum tale miliare pro tribus Romanis vel pro quinque Lombardicis) centum 14. millia, octingenta quadraginta tria millia & 3. Cæterorum vero cælorum, cælo Lunæ altiorum diametri sunt multò longiores. Cogitate quæta sit distantia Corporis Christi gloriosi, existentis supra omnes cælus, à speciebus Eucharistiæ in terra positæ: iam si per hanc Consecrationem localiter Christi Corpus è cælo adduceretur ad species, & cælum descenderet, nõne esset magnum miraculum? & megnum incitamentum sacerdotibus ad celebrandum Missam summâ reuerentiâ & deuotione? Procul dubio. Cum ergo maius miraculum sit, Christum substantialiter ponere in speciebus, distantè à corpore glorioso prout in cælis remanente, maius esse debet incitamentum ad summâ quâ possumus reuerentiâ & deuotione, Missam Deo offerendam. Ponderemus ista & penetremus magnitudinem beneficiorum Diuinorum nobis sacerdotibus præstitorum, & vitamur Theologicâ doctrinâ, quâ in scholis didicimus, non ad solam intellectuus illustrationem, sed ad pios motus affectus, vt speculatiuâ cognitione in scholis vel in libris acquisitâ, vitamur ad sancte Deum colendum, tam mirum benefactorem nostrum, & ad faciendam omnia perfectissimè, quæ spectât ad eius cultum, sicut faciunt Angeli in cælo, quibus nõ concessit talia beneficia, vt non semel pöderat S. Chrysol. 3. de Sacerdotio: *Necesse est, inquit, sacerdotem sic esse purum, vt si in cælis ipsi collocatus, inter caelestes illas virtutes medius staret, terribilia namq; atq; horribilia sunt quæ administrat*: Et sicut faciebant magi serui Dei, quibus Deus concesserat gratiam miraculorum patratorum, longè haec nota quotidiana, in sacrificio Missæ minorem, vt videmus. Conemur ergo, si non possumus Angelorum emulari reuerentiam quam habent in

Lancij Opusc. Tom. 2.

cælis imitari saltem sanctorum quam habuerunt in terris, etiam ob minora his beneficia miraculosa. Alioqui timendum est nobis, si non ostēderimus nos gratos Deo, ob tot beneficia, quæ in solo sacrificio Missæ quotidie Deus, vt videmus, nobis præstat, & quæ exigunt magnâ gratitudinem declarandam in reuerentia & deuotione, de qua loquor. Vnde Io. Baptista Virellius, miraculis clarus laicus, vt scribit in eius Vita Franc. Cirocchi. l. 5. c. 3. dicebat: *Magis se timere beneficia sibi à Deo collata, quàm peccata quæ commiserat*. Meritò, quia peccata si confessione & satisfactione expientur semel, non sunt timenda. At cum beneficia quotidie noua ac noua Deus in nos conferat, semper iis obligamur magis ac magis ad correspondendum, alioqui ingratitude sola, est causa timoris sufficiens.

CAPVT TERTIVM.

Tertium incitamentum, est potestas, quam Deus nobis per Ordinationem Ecclesiasticam contulit.

DVplex est potestas sacerdotalis. Vna est Ordinis, & respicit Corpus Christi verum, quod conficit & offert. Altera Iurisdictionis & attingit Christi Corpus mysticum Ecclesiam. Ratione vtriusque præsertim primi, dicitur superare ipsos Angelos quibus id non est concessum, à S. Hier. ep. 1. ad Heluid. & à S. Greg. l. 4. Dial. c. 58. Ratione secundi, Sacerdos est quidam Deus: quia Dei est solius, dimittere peccata ex omniũ sensu, cõmunicatur tamen tantum in noua lege sacerdotibus non in veteri. Vnde meritò ait S. Ignatius in ep. ad Smyrnenes, *Sacerdotium esse summam omnium bonorum quæ in hominibus consistunt*. Hinc S. Greg. Naz. or. 1. n. 125. ait: *Sacerdotem Deum esse, & alios Deos efficere*. Et S. Ephr. 4. t. l. de Sacerdotio: *Sacerdotem esse miraculũ stupendum potestatem ineffabilem, cælum attingere, cum Angelis versari, cum Deo familiariter agere*. S. Nyssen. l. de vita Moïsi, *Sacerdotium rem non humanam esse, sed diuinam*. S. Ambr. l. de dign. Sac. c. 2. & S. Chryl. h. 5. de verbis Isai. *Sacerdotes, dignitate prestare Regibus*. S. Isidorus Pelusiota l. 3. ep. 20. *Esse medium quid inter humanam Diuinamq; naturam*. Hinc Valquez l. 1. de ador. disp. 6. c. 1. n. 170. non sine fundamento S. Thomæ putat, constitui posse virtutis habitum ab obseruantia communi distinctum circa cultum Sacerdotum, quod in eis sit specialis ratio dignitatis alterius generis quàm ciuili, quæ moueat ad venerationem Sacerdotũ & Sanctorũ.

In primis autè ponderanda est duratio seu durabilitas potestatis sacerdotalis: nõ scimus nulli putæ creaturæ datam esse vllam potentiâ naturalem ipsi essentiæ & naturæ connaturaliter inditâ & quasi naturæ debitam, tam firmiter, tam inseparabiliter, tam durabiliter, vt est potestas sacrificandi, sacerdotibus à Deo attributa. Si confideremus potestates spirituales animæ, sunt quidè ita

anima,

anima, sed cum aetate, & per morbos deficiunt. Hinc perit memoria vsus in multis, & rationis per amentiam. Potestas Sacerdotalis nec annis nec morbis minuitur. Potentia corporea nutritiva, generativa, visus, & aliorum sensuum, cum aetate & per morbos perditur, vti & ipsa vita per mortem viget, quia remanet character, vsque ad eum, vti si mortuus Sacerdos resuscitaretur, non egeret nouam consecrationem, sed sicut antea, pollet valide & licite consecrare, vt docet S. Thomas lect. 7. in ep. ad Hebr. *Tertio*, potestates ex humana electione vel successione aut contractu aliquo libero ortae, vti sunt regimina Imperatorum, Regum, & minores, vel ab iisdem hominibus, qui eas contulerunt, vel per vim, vel alio modo saepe adimuntur & cessant, saltem morte finiuntur.

189. *Affectus est quis Magistratum, inquit S. Chrysolost. hom. 9. ep. Rom. gloriam, principatum, in eo perpetuus non manet, sed confestim ab eo excutitur. nam vt honorem illum humana manus non eripiat, certe superueniens mors omnino ereptura est. At quae Deus bona largitur, (inter quae character est,) haudquaquam talia sunt, a quibus videlicet non homo, non tempus, non rerum aduersarum vis, non ipse diabolus, non mors ingruens nos deurbare poterit. Sacerdotalis potestas nunquam perditur. Quarto, saepe Deus ob peccata hominum priuat homines imperiis & Regnis, vti Saulem, Balthazarem, aliosque multos in Ecclesiasticis historiis relatos. Sacerdotes sua nunquam. Est enim secundum legem Dei ordinariam in hac vita indelebilis, vti communiter docent Theologi cum S. Thoma, & Tanner loco infra citando n. 196. ait esse de Fide ex Cōc. Florent. & Trident. sess. 7. ca. n. 7. & 9. Et est etiam in altera vita permansura, quod et si Suarez & Vasq. non putent esse de fide, est tamen S. Thomae, & inter Theologos recepta.*

190. Quocirca et si Deus Sacerdotio Aaronico promiserit durationem eius in sempiternum Exo. 28. 43. & ca. 29. 42. & 1. Reg. 20. 30. sed maxime num. 25. 13. vbi Deus per Moysen dicit iussit Phinees: *Erit tamen ipsi quam semini eius pactum sacerdotij sempiternum, quia zelatus est pro Deo suo, & expiavit scelus filiorum Israel: scilicet occidendo seotantes duos; hoc tamen abstulit ob peccata Heli a domo eius 1. Reg. 2. 30. 32.*

Sic Deus posteris Abraham omnem terram Chanaan dedit in possessionem aeternam Gen. 17. 8. quae tamen eis oblata est. At potestas sacerdotalis in rigore loquendo, aeterna est, quam diu durabit anima immortalis, in qua est character sacerdotalis potestatis, inseparabiliter impressus in ordinatione Sacerdotum baptizatorum ab Episcopo baptizato, rite consecratorum. Vnde etiam ex hoc capite verum est, quod de sacrificio Eucharistiae scribit S. Cyprianus ser. de cena Domini: *Perpes est hoc sacrificium, & semper permanens holocaustum, nulla panem hunc multitudo consumit, nullam antiquitate veterascit. Est autem hic cha-*

192.

acter, non relatio realis inhaerens animae, sed qualitas absoluta & spiritualis ac supernaturalis, vt cum S. Thoma Thomista docent, & nostri Bellarminus, Valentia, Suarez, a Tanner citati tom. 4. disp. 3. q. 3. num. 177. & 180. Et est per modum habitus, & in prima specie qualitatis, & inhaeret ipsi essentiae animae, vt ait Bellarminus, Suarez, Vasquez, Tanner numer. 190. magis quam gratia, & habitus omnes supernaturales & acquisiti, qui perduntur per peccata & actus contrarios. Quocirca proportione quadam de potestate sacerdotali dicere possumus, id quod dixit Daniel Dan. 7. 14. de potestate Dei: *potestas eius potestas aeterna.* Et ratione etiam Sacerdotum, bene dici potest, Christus Sacerdos in aeternum secundum Ordinem Melchisedech, quia in aeternum seruabunt hunc characterem, etiam in inferno damnati Sacerdotes.

193. *Quid, aliae dignitates hominibus a Deo & ab hominibus conferri solitae, non aequaliter omnibus tribuuntur. Plus enim potest vnus Rex, Iudex, Consul, Praetor &c. quam alter: & Deus potestatem miraculorum non aequaliter tribuit omnibus, vti nec gratiae dona, & gloria. At character sacerdotalis omnibus eodem modo & aequaliter imprimitur, dum imprimitur, aequae est in Papa ac in nobis, vti est communis sententia Theologorum apud Suarez, Vasq. Tanner n. 201.*

194. *Sexto, in nullo Sacramento veteris legis, etiam ad tempus, fuit, nec in vlla alia cerimonia, character indelebilis, vt est communis sententia cum S. Thom. q. 63. a. 1. ad 3.*

Hinc olim, vt notauit Vasq. disp. 134. c. 7. nu. 64. & seq. depositus Mosaicus Sacerdos, non indignis consecratione: non sic in Ecclesia Catholica nouae legis. Deposito enim tantum vsu & exercitio priuat, non potestate, ideo si depositus seu degradatus consecraret, vere consecraret, vt ex professo docet S. Thomas 3. p. q. 82. a. 8. Sicut & Schismatici & excommunicati, & haeretici & in peccato mortali existentes, dummodo sint vere ordinati Sacerdotes, possunt valide consecrare, etsi non sine grauissimo peccato mortali, S. Thom. 3. p. q. 82. a. 7. Qui tamen character non fuit in Christo, tum quia non suscepit sacramenta characterem imprimentia, sed solam Eucharistiam: tum quia erat Dominus, & omni potestate capitis Ecclesiae in excellenti gradu plenus: tum quia character est signum proprium seruorum & subditorum.

195. *Potestate hac abuti potest Sacerdos, quia potest consecrare milles in die, vbique, quoties vult. Tantum fidei sacerdotibus Deus. Quando Rex sigillum suum concedit Cancellario, id est motuum magnum ad amandum Regem. Plus concessit Deus, quia sigillum sine subscriptione Regis non prodest. At Sacerdos etiam contra Dei voluntatem, si malus sit, vitiat characterem male obeundo suum munus. Rex exigit intramen-*

mentum pro fidelitate in vsu sigilli, Deus à Sacerdotibus, nec Ecclesia vllum iramentum exigit, quo obligentur specialiter non consecrare extra sacrificium Missæ; idè quoad hoc, magis fudit & liberalior est erga Sacerdotes, quàm Rex erga suos dilectos Cancellarios.

196. Angelis eam non dedit, hinc S. Augustin. in Psal. *Quod datum non est Angelis, concessum est homini. Sacerdos enim hoc ineffabile conficit mysterium, & Angeli conficenti quasi famuli assistunt super hoc tam insigni privilegio. Super callem miratur terra, veretur homo horret infernus, contremiscit diabolus, & veneratur quàm plurimum Angelica celsitudo.*

Quocirca cum hac potestate prædicti Sacerdotes, maiora miracula Dei virtute edant, in sacrificio, vi dixi, quàm sancti qui habuerunt Prophetiæ donum & miraculorum, & quidem hoc non durans, per modum habitus sed transiens, vt docet S. Thom. 2. 2. q. 17. a. 2. debent magis excitari ad deuotè dicendam Missam motiuo huius potestatis, quàm sancti fecerint, motiuo gratiarum gratis sibi datarum.

197. Quando Eliæ Deus dedit potestatem 3. Reg. 17. & Iacob 5. aperiendi caelum vt pluuia decideret, magnum erat beneficium Dei, quo ille etiam valdè excitabatur, ad reuerenter & deuotè Deum colendum, etsi illam gratiam non semper habuerit, vt habent Sacerdotes, quotidie Christum aduocandi è celo vero, non ex aère, vt erat illa pluuia. Idè deberent Sacerdotes longè magis excitari ob suam potestatem sacerdotalem, saltem ad ita reuerenter & deuotè dicendum sacrificium Missæ, sicut solent serui Dei excitari, gratià miraculorum vel Prophetiæ datâ is non permanentem, sed per interualla: idque non quando ipsi volunt, sed quando Deus eos mouet.

198. Noui ego in Societate nostra in Italia aliquot tales, quibus Deus exceptâ suscitatione mortuorum omnis generis miracula concessit, imò aliquibus maiora quædam, & rariora, quàm sit suscitatio mortuorum, & scio eos ab eo tempore, quo Deus cepit illis communicare gratias gratis datas, nunquam deinceps illos vllum peccatum veniale committere solitos, in meditationibus, & in Missa dicenda, sed omnia opera Diuini cultus, per multos valde annos esse ab eis peracta, etiam in Missionibus longis & ædibus externorum Dominorum, cum summa reuerentia & deuotione, ac perpetuo & nunquam interrupto feruore, ac sine vlla tepiditate scio eos vixisse per plures decades annorum. Multò ergo magis id debemus æmulari, maiore & stabiliore potestate donati à Deo. Quando Christus Paralyticum sanauit, verbo dicens ei: *Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam. Videntes turbe, timuerunt & glorificauerunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus, Matth. 9. 8.* Quotò magis glorificassent Deum, si illis ipsis

Lancij Opusc. Tom. 2.

eam potestatem dedisset. Maiorem nobis dedit, quàm si à paralytico morbum abegissemus, & illum in instanti domi suæ collocaassemus, vt nos substantias abigimus, & Christum sub earum speciebus collocaamus in instati. Ideo summa reuerentiâ, deuotione, & feruore debere mus, quodammodò euiscerando nos, offerre Missæ sacrificium, vt illud offerebant magni sancti, præsertim S. P. N. Ignatius, vt suo loco dicam, & S. Xaverius, & S. Philippus Nerius; & tot alij Dei serui & sancti.

CAPVT QVARTVM.

Quartum Incitamentum.

199. **A**D reuerenter & deuotè offerendum Deo hoc sacrificium est, accessio personarum quæ concurrunt ad hoc sacrificium offerendum. Nam concurrunt præter Sacerdotem, tanquam Christi Legatum immediatè offerentem, Christus ipse, in quantum homo. Quamquam, inquit Vasq. disp. 83. c. 3. n. 21. in 3. p. dici potest, Christus est Sacerdos, vt Deus homo, seu, homo Deus: quatenus valor sacrificij eius ortus est ex infinitâ dignitate personæ offerentis, Sacerdos secundum Ordinem Melchisedech. Ille enim est principalis offerens; Sacerdos autem Christo subordina tus & secundarius. Solus enim verus Dei Filius Patri acceptum sacrificium offerre potuit, idè venit in mundum, quia nullus talis poterat reperiri. Christus est ergo principalis Sacerdos offerens. Quod est de Fide, definitum in c. Firmiter. de sum. Trinit. & Fide Catholica, & in Cõc. Florentino in Decreto vnionis, & in Trid. c. sess. 22. cap. 2. vbi dicitur: *Vna enim eademq; est hostia, idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui se ipsum tunc in cruce obtulit.* Et S. Ambrosi. off. c. 48. *Da nostro sacrificio, Christus ipse se offert quasi homo, quasi recipiens Passionem, velut Sacerdos noster; vt nostra peccata dimittat.* Et S. Anselmus in pl. 38. ipse, inquit, offerre manifestatur in nobis, cuius sermo sanctificat sacrificium, quod offertur. Est autem offerens non remotè, eò quòd hoc sacrificium instituerit, aut quia hoc ex eius meritis suam vim habeat, vel quia id offerendum mandauit, sed propinquè, quia Christo volente & iubente in personâ eius, à Sacerdote offertur, vt dicitur in Conc. Florent. & in Decretis citatis, & docet etiam S. Thom. q. 83. a. 1. ad 3. & quia Christus, vt in celo existens, immediatè per suam humanitatem, vt principale & coniunctum instrumentum Diuinitatis, concurrat ad transubstantiationem, quæ est essentia sacrificij, agendo simul vt homo supremum Dei cultorem & intercessorem pro nobis. Cum in altari Christus immolatur, inquit B. Laurentius Iustinianus s. de corp. Chr. clamat idem Redemptor ad Patrem, corporales suas cicatrices ostendens, quatenus ab æternis suppliciis sua homines interpellatione custodiat. Idque Christum

199.

200.

201.